

Sebevýchova v interdisciplinární perspektivě

PhDr. Michal Zvírotský, Ph.D. předkládá jako svou habilitační práci dílo nazvané *Sebevýchova v interdisciplinární perspektivě*. A nutno říct, že publikace je skutečně téměř nesena onou interdisciplinarnitou již od prvních kapitol.

Je až s podivem k danému tématu sebevýchovy, jak v podstatě v omezeném množství se o této „formě“ výchovy hovoří a jak je v podstatě opomíjena. Autor této publikace však přesvědčuje čtenáře o záludnosti tohoto absentování a v podstatě údivu nad tím, že k ní vůbec dochází, a to jak z pozic rozličných disciplín – i proto tento název již v samotném titulu práce.

Při četbě prvních kapitol je čtenář do patřičné hloubky zasvěcený do samotného pojmu sebevýchovy, včetně historického pohledu na dané téma. Šíře tohoto záběru je opět udivující svým interdisciplinárním záběrem, kdy přichází ke slovu skutečná škála filosofů, sociologů, psychologů, pedagogů, historiků. Autor zde předkládá opravdu široký rozměr interdisciplinarity, aniž se v ní ztrácí. Naopak, provází čtenáře nenásilným způsobem do tajů sebevýchovy, seznamuje s různými pojetími a přístupy, možnostmi chápání a zároveň porozumění danému tématu. Píšu tato slova zcela úmyslně, protože se však nemůžu nepřiznat ke své vlastní ztracenosti – pro prostudování tohoto díla, ačkoliv jde na tolika místech do hloubky svého pojetí, jsem nakonec sama sebe tak nějak ztratila... což však patrně nebylo autorovým záměrem. Najednou jsem stála před otázkou, a co já a moje vlastní sebevýchova? A toto již patrně, toto následné kladení si otázek sobě samému, s největší pravděpodobností autorovým záměrem bylo. Jinými slovy – po kapitolách, věnovaných samotné sebevýchově, posléze v pedagogické perspektivě, psychologické, filosofické a v perspektivě integrální antropologie, což v podstatě vytváří jádro teoretické části práce, jsem došla ke kladení dalších otázek k sobě samotné. I proto se domnívám, že je toto téma velice potřebné, záslužné, nosné a obohacující.

V intencích této myšlenky byly patrně nadále zpracovávány další kapitoly publikace (konkrétně kap. 3), nesené ve znamení vytváření terminologického a výkladového slovníku sebevýchovy. Opět se přiznám k vlastnímu osobnímu pohledu na tuto část habilitační práce a k otázkám, které ve mně vyvolala. Je příhodné, aby se habilitační práce zaměřila na tvorbu terminologického a výkladového slovníku sebevýchovy? Není to pro habilitační práci poněkud málo? A to i přesto, že takový terminologický ani výkladový slovník není doposud v rámci pojmu sebevýchova a jejího celkového pojetí ani v pedagogické, filosofické, psychologické a antropologické rovině zpracován?

Nicméně – terminologický a výkladový slovník je zpracován velice důkladně, s příslušnými odkazy a zdrojovým materiálem, který usnadňuje čtenáři orientaci v daném pojmu. Svým zpracováním je skutečným přínosem do dané interdisciplinární problematiky sebevýchovy.

Nelze popřít autorův široký interdisciplinární záběr, který prokazuje ve zpracování tohoto tématu. Tomuto odpovídá také rozsáhlý seznam zdrojů v závěru práce.

Z hlediska formálního, grafického, stylistického je práce v naprostém pořádku, má logickou koncepci a strukturu.

Ráda doporučuji k obhajobě.

V Ostravě dne 20. září 2022

Doc. PaedDr. Miriam Prokešová, Ph.D.

Otázky k obhajobě:

1. V kapitole o Sebepřekračování (str. 72) zmiňujete některé autory (Plessnera, Frankla, Vymětala aj.). Mohl byste zde vzhledem k interdisciplinaritě tématu připomenout ještě některé další filozofy 20. století?
2. Jakým způsobem by bylo možné téma sebevýchovy implementovat do pedagogické praxe?
3. 3. Otázka vtíravá: neztratil jste při zpracování tohoto tématu sebe samého?